

Na osnovu čl. 4.2 i 4.8, Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), i člana 18. Metodologije za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 90/14), rješavajući po zahtjevu javnog preduzeća za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko, broj: 03-01824/17 od 25. septembra 2017. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju održanoj 27. decembra 2017. godine, donijeta je

ODLUKA

O TARIFAMA ZA SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM U OKVIRU UNIVERZALNE USLUGE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

Ovom odlukom utvrđuju se tarife, odnosno cijene električne energije izražene kroz tarifne stavove, koji služe za obračun i naplatu električne energije od kupaca električne energije koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Potrebni godišnji prihod)

Javnom preduzeću Komunalno Brčko d.o.o Brčko za djelatnost snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge određuje se potrebni godišnji prihod u iznosu od 2.085.200 KM.

Član 3.

(Tarifni stavovi)

Tarifni stavovi za isporučenu električnu energiju za kupce koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su sljedeći:

Opis			Tarifni stavovi za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge*							
			Obračunska snaga		Aktivna električna energija		Mjerno mjesto kupca		Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija	
Kategorije potrošnje i grupe kupaca		Jedinica mjere	KM/kW/mjesec		feninga/kWh		KM/mjesec		feninga/kvarh	
Naziv kategorije	Naziv grupe	Sezona	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)
		Doba dana								
0,4 kV – ostala potrošnja	1 TG	VT	11,50		7,92		5,15		4,19	
		MT			3,96					
	2 TG	ST	3,41	2,62	17,38	13,36	4,30	3,31		
		VT			20,02	15,40				
	3 TG	VT	1,95	1,50	12,61	9,70	5,15			
		MT			10,01	7,70				
0,4 kV – domaćinstva	1 TG	ST	1,95	1,50	14,30	11,00	5,15			
		VT			7,15	5,50				
	2 TG	MT								

*Tarifni stavovi ne sadrže iznos poreza na dodatu vrijednost.

Član 4.

(Obračunska snaga)

Obračunska snaga iznosi 5 kW za tarifne grupe kupaca iz kategorija potrošnje na 0,4 kV kod kojih se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem (2. i 3. tarifna grupa iz kategorije ostala potrošnja, 1. i 2. tarifna grupa iz kategorije domaćinstva).

Član 5.

(Tarifni stavovi prema sezonama i dobu dana)

- (1) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema sezoni, i to:
  - a) u višoj sezoni (VS) od 1. oktobra do 31. marta,
  - b) u nižoj sezoni (NS) od 1. aprila do 30. septembra.
- (2) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 6 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 7 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 22 do 6 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 23 do 7 sati tokom ljetnog računanja vremena.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, za kategoriju potrošnje domaćinstva tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 7 do 13 sati i od 16 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 8 do 14 sati i od 17 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 13 do 16 sati i od 22 do 7 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 14 do 17 sati i od 23 do 8 sati tokom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

Član 6.

(Obaveza objave tarifnih stavova)

Javno preduzeće za komunalne djelatnosti “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko, dužno je na odgovarajući način objaviti tarifne stavove i relevantne odredbe ove odluke, te ih učiniti dostupnim svim kupcima na području Brčko Distrikta BiH.

Član 7.

(Završne odredbe)

- (1) Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. januara 2018. godine.
- (2) Dispozitiv odluke objavljuje se u “Službenom glasniku BiH” i službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

Obrazloženje

Shodno Odluci o osnivanju javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, br. 20/07, 21/07, 24/08 i 33/09), “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko (u daljnjem tekstu: Kompanija) dužno je omogućiti distribuciju električne energije, te vršiti snabdijevanje korisnika sistema i kupaca električnom energijom na svom području djelovanja.

U skladu sa članom 7. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11 – u daljnjem tekstu: Zakon o prijenosu) i članom 107a. Zakona o električnoj energiji (“Službeni glasnik

Brčko Distrikta BiH”, br. 36/04, 28/07, 61/10 i 4/13) za obavljanje ovih aktivnosti Kompanija je bila dužna pribaviti licencu Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu: DERK), a prema uvjetima, kriterijima i procedurama koje odredi DERK.

Kompanija je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na području Brčko Distrikta BiH, registracijski broj: 05-28-12-413-28/12 izdate odlukom DERK-a (“Službeni glasnik BiH”, broj 5/13) i licence za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji Bosne i Hercegovine, registracijski broj 05-28-12-223-16/17 izdate odlukom DERK-a (“Službeni glasnik BiH”, broj 75/17).

Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom u Brčko Distriktu BiH, saglasno naprijed pomenutim zakonima regulira i odobrava DERK.

Komunalno Brčko je 27. septembra 2017. godine dopisom broj: 04-28-5-310-1/17, uputilo DERK-u Zahtjev za određivanje tarifa za usluge distribucije električne energije i tarifa za snabdijevanje u okviru javne usluge.

Početak tarifnog postupka je uslijedio donošenjem Zaključka DERK-a o pokretanju postupka za određivanje tarifnih stavova za usluge distribucije električne energije i tarifnih stavova za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge broj: 04-28-5-310-3/17 od 11. oktobra 2017. godine.

Tarifni postupak je proveden u skladu sa pravilima DERK-a. Obavijest o pokretanju postupka i saopćenje za javnost izdati su 12. oktobra 2017. godine. U postupku nije bilo subjekata zainteresiranih za dobivanje statusa umješaka. Pripremna rasprava održana je 8. novembra 2017. godine u Tuzli, a formalna javna rasprava 15. novembra 2017. godine u Brčkom. Izvještaj voditelja postupka dostavljen je podnosiocu zahtjeva za određivanje tarifa 5. decembra 2017. godine. Komunalno Brčko uputilo je svoje komentare na izvještaj voditelja postupka 12. decembra 2017. godine.

Razmatranje zahtjeva za tarife kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, ravnopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima i određene na transparentan način.

Podaci Kompanije za djelatnost snabdijevanja električnom energijom navode planirane troškove i rashode za 2018. godinu i ostvarenje za period 2014. – 2017. godina (tabela 1).

Tabela 1.

Troškovi i rashodi (KM)	2014.	2015.	2016. Odobreno	2017. Procjena	2018. Plan	2018. Odobreno
Materijalni troškovi	320.000	508.250	248.500	248.500	250.000	248.500
Troškovi usluga	178.500	389.592	150.100	150.100	150.000	150.100
Troškovi radne snage	1.555.328	2.440.607	1.350.600	1.350.600	1.620.000	1.350.600
Amortizacija	170.000	334.358	150.000	150.000	150.700	150.000
Nematerijalni troškovi	165.000	240.188	100.000	100.000	120.000	100.000
Ostali rashodi	190.000	119.543	120.000	120.000	146.000	30.000
Troškovi kamata	120.000	185.349	30.000	30.000	50.000	30.000
Regulatorna naknada			26.000	26.000	26.000	26.000
Ukupno	2.698.828	4.217.887	2.175.200	2.175.200	2.512.700	2.085.200

U tabeli 2. prikazani su procijenjeni broj kupaca i potrošnja električne energije po kategorijama u 2018. godini.

Tabela 2.

Kategorija potrošnje	Broj kupaca	%	Potrošnja (kWh)	%
35 kV	1	0,003	9.904.568	3,88
10 kV	44	0,124	37.066.504	14,51
0,4 kV – ostala potrošnja	3.759	10,611	54.654.122	21,40
0,4 kV – domaćinstva	31.189	88,045	143.207.067	56,07
0,4 kV – javna rasvjeta	431	1,217	10.559.781	4,13
Ukupno	35.424	100,000	255.392.042	100,00

Kupci iz kategorija potrošnje domaćinstva i ostala potrošnja (kupci koji imaju pravo na snabdijevanje u okviru univerzalne usluge) u ukupnom broju kupaca električne energije na području Brčko Distrikta BiH imaju učešće od 98,66 %.

Kako je trošak snabdijevanja direktno zavisao od broja kupaca električne energije, jer se odnosi na poslove fakturiranja, obračuna, pripreme i izdavanja računa kupcima, naplate računa i ostalo, očigledno je da se najveći dio ovog troška odnosi na kupce iz navedene dvije kategorije.

Kompanija je zatražila povećanje troška snabdijevanja u 2018. godini za 15,5 % u odnosu na prethodni period. Međutim, obzirom da je prosječan broj kupaca električne energije u Brčko Distriktu približno konstantan u dužem vremenskom periodu, Komisija je prihvatila argumentaciju voditelja postupka o određivanju iznosa pojedinih troškova datih u tabeli 1, te odobrava 2.085.200 KM za djelatnost snabdijevanja u okviru univerzalne usluge, odnosno tarifni element naknada po mjernom mjestu kupca u iznosu od 5,15 KM po kupcu/mjesečno.

Planirana količina električne energije za isporuku kupcima u okviru kategorije domaćinstva za 2018. godinu iznosi 143,8 GWh, a kod kategorije ostala potrošnja 54,65 GWh. Uzimajući u obzir aranžmane za nabavku energije u prethodnom periodu kao i povećanje nabavne cijene u 2017. godini, što je imalo nepovoljan utjecaj na poslovanje Kompanije, Komisija za 2018. godinu odobrava nabavnu cijenu od 9,00 feniga/kWh, što je 12 % više od prethodno odobrene (8,025 feniga/kWh). Ovako projektovana nabavna cijena omogućava razuman balans između troškova nabavke električne energije te krajnje cijene za kupce u okviru univerzalne usluge. Nadalje, računajući da preneseni troškovi iznose 1,217 feniga/kWh (prosječna prijenosna mrežarina za konzum Brčko Distrikta 0,839 feniga/kWh, tarifa za rad NOS-a 0,0592 feniga/kWh, tarifa za sistemsku uslugu 0,3187 feniga/kWh), a koji su kao takvi razmatrani u okviru određivanja tarifa za distribuciju električne energije, dolazi se do iznosa od 7,783 feniga/kWh kao kalkulativne cijene za izračun troškova nabavke električne energije. Slijedom navedenog, troškovi nabavke energije za snabdijevanje kupaca koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge iznose 15.166.357 KM, od toga 11.145.806 KM za kupce u kategoriji domaćinstva i 4.020.551 KM za kupce u kategoriji ostala potrošnja.

U skladu sa Metodologijom za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH, obaveza DERK-a je da postepeno eliminira unakrsno subvencioniranje između kategorija ostala potrošnja i domaćinstva, koje je naslijeđeno iz ranijeg perioda. Djelujući u tom smislu DERK je u okviru prethodnih tarifnih postupaka značajno smanjio unakrsne subvencije između ove dvije kategorije potrošnje. Uvažavajući iznos odobrenog troška za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge, kao i izbjegavanje skokovite promjene tarifa u skladu sa najboljom međunarodnom regulatornom praksom, radi ograničavanja značajnog povećanja troškova za električnu energiju kod kupaca iz kategorije domaćinstva, Komisija se odlučila za zadržavanje dostignutog nivoa unakrsnih subvencija. Na ovaj način se dio troškova nabavke za kategoriju potrošnje domaćinstva u

iznosu od 673.000 KM alocira na kupce u kategoriji ostala potrošnja, te se prosječna prodajna cijena za snabdjevanje kupaca u kategoriji ostala potrošnja povećava za 3,0 %, a prosječna prodajna cijena za kupce u kategoriji potrošnje domaćinstva povećava za 7,6 % u odnosu na dosadašnju.

Kao i u prethodnom tarifnom postupku uočava se iznos od 3 GWh električne energije koja ima tretman 'vlastite potrošnje', koju Kompanija koristi za potrebe energetskog napajanja u vodovodnoj djelatnosti, te za grijanje i potrošnju u svojim objektima. Ova energija nije valorizirana u finansijskom smislu, te kontinuirano ugrožava poslovanje elektrodistributivne djelatnosti i djelatnosti snabdjevanja u okviru univerzalne usluge. Na ovaj način se vrši direktno subvencioniranje vodovodne na račun elektroenergetskih djelatnosti, što sa aspekta regulatorne prakse nije prihvatljivo.

Također, kroz duži vremenski period uočava se netransparentna alokacija troškova radne snage koju čine uposleni u RJ Administracija, a koji su angažovani na poslovima distribucije i snabdjevanja električne energije. Jasnom i optimalnom alokacijom uposlenih, Kompanija može značajno utjecati na troškove radne snage koji čine više od 50 % ukupnih operativnih troškova, te poboljšati performanse poslovanja.

Uvažavajući značaj kontinuiranog snabdjevanja električnom energijom svih kupaca u Brčko Distriktu BiH, nužna je aktivna uloga nadležnih institucija Brčko Distrikta BiH kroz posebne programe zaštite ugroženih kategorija kupaca.

Prema mišljenju Komisije, predloženi tarifni stavovi pružaju realnu osnovu Kompaniji da za djelatnost snabdjevanja kupaca električne energije u okviru univerzalne usluge ostvari potreban prihod koji omogućava nesmetano funkcioniranje.

Na osnovu naprijed izloženih stanovišta Komisije, u okvirima njenih diskrecijskih prava da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjenjuje stepen vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda i da odobrava tarife uvažavajući i konkretne okolnosti u periodu podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa sve do objektivizacije uvjeta za njihovo preciznije određivanje, te koristeći proširena ovlaštenja utvrđena Zakonom o prijenosu i da uređuje i pitanja reguliranja distribucije električne energije kupcima na području Brčko Distrikta BiH, Komisija donosi odluku kao u dispozitivu.

DERK će kontinuirano pratiti efekte primjene usvojenih tarifa zadržavajući pravo podešavanja tarifnih stavova kada ocijeni da je to potrebno.

U skladu sa članom 9.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ove odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana prijema ove odluke.

Broj: 04-28-5-310-21/17
27. decembra 2017. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije
Nikola Pejić